

به بهانه اکران عمومی «آبی روشن»

یک ملودرام مذهبی

بازیگران فیلم

مهران احمدی، مهران غفوریان، مرتضی امینی تبار، سارا حاتمی، روح‌الله زمانی، علی‌اکبر اصانلو و کاظم هژیر آزاد از بازیگران فیلم «آبی روشن» هستند. نقش اصلی فیلم بر عهده مهران احمدی است که بنا بر اقرار کارشناسان، حضوری متفاوت و تحسین برانگیز در فیلم دارد. کاراکتر حاج یونس، به‌عنوان یک معدن‌دار معتمد، شخصیتی پیچیده و چندلایه است که در مقطعی از روایت فیلم گرفتار عذاب وجدان می‌شود و تصمیم می‌گیرد تا خود را زیر بار سنگین حق دیگران، برهاند. احمدی به خوبی توانسته در جان بخشی به این کاراکتر، از کلیشه‌ها عبور کند و به‌جای تیپ‌سازی، شخصیتی تمام و کمال را به تصویر درآورد. مهران غفوریان در ادامه حضور در نقش جدی نیز، بار دیگر توانست تحسین مخاطبان و رسانه‌ها را با «آبی روشن» در جشنواره چهل و دوم فیلم فجر برانگیزد. مرتضی امینی تبار که با سرریال «زخم کاری» چهره شد، در «آبی روشن» کاراکتری کاملاً متفاوت دارد که با لهجه قمی صحبت می‌کند. سارا حاتمی دیگر بازیگر «زخم کاری» نیز حضوری موفق با «آبی روشن» تجربه کرده است. او در جشنواره سال ۱۴۰۱ برای «کت چرمی» سیمرغ گرفت و حالا وجهی دیگر از توانمندی خود را به رخ کشیده است.

روایت عوامل

بعد از نمایش «آبی روشن» در جشنواره چهل و دوم فیلم فجر، عوامل در نشست خبری و همچنین گفت‌وگوهای رسانه‌ای نظر خود را بیان کردند. بابک خواجه‌پاشا کارگردان فیلم گفته است: «وقتی اسم مشهد می‌آید، همه ما یاد خانواده، مهربانی و رأفت می‌افتیم و همه این‌ها شناسه‌های فرهنگ ایرانی است. آیا در همان پلان انتهایی فیلم دل شما به‌عنوان یک ایرانی نلرزید؟ همین لرزش دل، برای من کافی است.» امیر ایلی یکی از فیلمنامه‌نویسان «آبی روشن» عقیده دارد: «ما می‌خواستیم یک فیلم درام بسازیم که فارغ از ابعاد مذهبی داستان، بتواند هر طیفی را با خودش همراه کند. طبیعتاً وقتی درامی درباره قضاوت، تاون و مسئله «رضا» و «رضایت»

از روز چهارشنبه (۲۳ خرداد) اکران عمومی فیلم سینمایی «آبی روشن» آغاز شد. این فیلم محصول مشترک سازمان هنری رسانه‌ای اوج و بنیاد سینمایی فارابی است که بابک خواجه‌پاشا آن را به تهیه‌کنندگی سید محمد حسین میری کارگردانی کرده است.

داستان فیلم

«آبی روشن» داستان زندگی حاج یونس، مردی صاحب‌نام، محترم و ثروتمند است که قصد دارد فیروزه کمیاب معدن خود را به بارگاه امام رضا (ع) برساند. در روستای حاج یونس اما اتفاقاتی رخ می‌دهد که ذره ذره چشم او را به دنیایی تازه‌تر باز می‌کند. فیلمنامه «آبی روشن» را امیر ایلی و داوود گنجوی به طور مشترک نوشته‌اند که پس از رونمایی در جشنواره چهل و دوم فیلم فجر، از سوی برخی کارشناسان عنوان ملودرام مذهبی لقب گرفت. این یعنی با اثری مواجه هستیم که علاوه بر روایت داستانی از دل چند زندگی، رنگ و بوی مذهبی دارد. «آبی روشن» فیلمی است که موضوعات مذهبی-اعتقادی را نه گل درشت بلکه به طور منطقی در سیر روایت خود، جانشایی کرده. به همین خاطر است که فیلمنامه‌نویسان، سهمی زیاد به قصه‌های فرعی مثل ماجرای سرباز و قاچاقچی و... اختصاص داده‌اند.

ساختار فیلم

بابک خواجه‌پاشا پس از فیلم تحسین شده «در آغوش درخت» که هنوز اکران عمومی نشده است، سراغ ساخت «آبی روشن» رفت. به گفته اغلب کارشناسان، او در دومین تجربه کارگردانی توانسته است مفاهیم ارزشمند فیلمنامه را تبدیل به اثری سرگرم‌کننده کند. در عین حال نکات مذهبی-اعتقادی را در لایه‌های مختلف فیلم لحاظ کرده است. علاوه بر این دست‌نظرها که در جشنواره فیلم فجر ۱۴۰۲ شنیده شد، باید از اهمیت دیگر کار خواجه‌پاشا گفت که در کارگردانی یک اثر ساده‌ی موفق عمل کرده است. بخش زیادی از داستان «آبی روشن» در جاده می‌گذرد که کارگردان با ایجاد تمهیداتی، مانع از خستگی قلمه شده است.

می‌سازیم، ذات چنین درامی، دینی است و باید پیوندی با دین و مذهب هم داشته باشد. احساس کردیم که این داستان به‌صورت ناخواسته می‌تواند به حضرت رضا (ع) متصل شود. چرا که معتقدیم مقام «رضا» در اختیار این حضرت است.» مهران احمدی بازیگر فیلم گفته است: «من از طرف مادری به خراسان بزرگ و شهر نیشابور وصل می‌شوم. شاید این راهی که حاج یونس می‌رود راهی است که سیمرغ رفت. احساس می‌کردم که چیزی به خودم و قلبم و زادگاه مادری‌ام بدهکار بودم.»

مهران غفوریان نیز این‌طور عنوان کرده است: «من جمله‌ای را در این فیلم خیلی دوست دارم که امام رضا (ع) بین هیچکس تفاوت نمی‌گذارد و به دل آدم‌ها نگاه می‌کنند. امکان ندارد که ما دل‌مان بشکند و از امامی چیزی بخواهیم و به ما ندهد.» سارا حاتمی بازیگر فیلم هم ضمن ابراز رضایت از حضور در این اثر سینمایی گفته است: «در این فیلمنامه به موضوعی پرداخته شده که به عرق شخصی خودم مربوط بود. من وقتی سکناس پایانی این فیلم را خواندم نقش را قبول کردم و گفتم که وقتی چنین سکناسی در فیلمنامه وجود دارد یعنی که این نقش برای من فرستاده شده است و من نیز باید تمام تلاشم را بکنم.»

در جشنواره فجر

«آبی روشن» در ۵ رشته نامزد دریافت سیمرغ از جشنواره چهل و دوم فیلم فجر شد اما موفق به کسب سیمرغ نشد. در عوض دو جایزه از بخش تجلی اراده ملی به دست آورد. پس از رونمایی، واکنش‌های رسانه‌ها نسبت به آن متفاوت بود. خبرگزاری مهر درباره آن نوشت: «فیلم سینمایی «آبی روشن» گذشته از هر قضاوتی راجع به کیفیت آن در زمینه‌های مختلف مثل کارگردانی، فیلمنامه، بازی‌ها و موسیقی، از این جهت مورد توجه است که جزو اولین قدم‌های سینمای ایران به سمت ملودرام مذهبی با هدف‌گیری مخاطب عام محسوب می‌شود و مخاطب با قصه‌ای طرف است که به سیاق عمومی ژانر ملودرام، به صورت سر راست و واضح مرزهای تباهی و رستگاری را مشخص کرده و در آن اگرچه آدم‌ها ممکن است از جانب شر به سوی خیر بیایند اما خود خیر و شر به درستی سر جایشان ایستاده‌اند و کسی مرز بین آن‌ها را مخدوش نکرده است.» روزنامه جوان هم در نقدی اشاره کرد: «سینمای ما نیازمند تعریف قهرمان‌هایی از جنس حاج یونس فیلم «آبی روشن» است، قهرمانانی که در میان مردم زندگی می‌کنند، با مشکلات آن‌ها آشنا هستند، ملموس و قابل باور هستند، زندگی آن‌ها با زندگی مردم در هم تنیده است، هم باورپذیر هستند هم قابل دسترسی و هم قابل اعتماد. برای حل مشکلات مردم پیشدستی می‌کند و میان حرف و عملش فاصله‌ای نمی‌اندازد.» خبرگزاری ایرنا هم این‌گونه فیلم را تحلیل کرد: «فیلم «آبی روشن» مضمونی انسانی دارد و با محوریت امام رضایی به ورطه شعار و کلیشه نمی‌افتد و همین نکته بیانگر این موضوع است که هنوز می‌توان در سینمای ایران این مدلی قصه‌گفت و در لایه‌های پنهان بدون بزرگنمایی‌های بیهوده از ایدئولوژی حرف زد.»

حاج یونس کاراکتر اصلی فیلم سینمایی «آبی روشن» است. نقشی که بی‌راه نیست اگر آن را یکی از تجربه‌های غیرمنتظره در کارنامه بازیگری مهران احمدی قلمداد کنیم. حاج یونس در روستای محل زندگی خود فردی معتمد است که در آستانه یک سفر زیارتی با چالش‌های پیش‌بینی‌نشده مواجه می‌شود. این چالش او را در مسیر یک سفر جاده‌ای قرار می‌دهد